

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Полтавський державний медичний університет

Coventry University (Велика Британія)

Universität Würzburg (Німеччина)

Universidad de La Rioja (м. Логроньо, Іспанія)

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)

Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)

Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)

Uniwersytet Rzeszowski (Польща)

Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)

Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)

University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)

Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

Українська інженерно-педагогічна академія

Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»

Харківський національний медичний університет

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)

Львівський національний університет природокористування

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VIII Міжнародної науково-практичної
конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.

PROCEEDINGS
of the 8th International Conference
“TOPICAL ISSUES OF LINGUISTICS,
PROFESSIONAL LINGUODIDACTICS,
PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY OF HIGHER
EDUCATION”
Poltava, 22-24 November 2023

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.). Полтава: Вид-во “Астроя”, 2024. 449 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, психології, педагогіки та дидактики вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікацій несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

BBC 74.58+81.2

UDC 378.6

ISBN 978-617-8231-43-9

Topical Issues of Linguistics, Professional Linguodidactics, Psychology and Pedagogy of Higher Education: Proceedings of the 8th International Conference (Poltava, 22-24 November 2023). Poltava: “Astraya”, 2024. 449 p.

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish and Romanian scholars, covering the latest trends in modern linguistics, psychology, pedagogy and didactics in higher education. The collection is recommended for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the psychological, pedagogical, linguistic and didactic issues of higher education.

The authors of the publications are responsible for the copyright observance, accuracy of the given factual data, grammatical and stylistic errors.

5. Манюк Л., Кучумова Н. підготовка майбутніх лікарів до фахової комунікації: базові поняття // Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: педагогічні науки). – 2018. - № 1-2 (54-55). – С. 52-59.

УДК 378.6:61.016:617]-048.35(477.53-25)

**Челішвілі А.Л., Панасенко С.І., Малик С.В., Драбовський В.С.,
Рибалка Я.В., Осіпов О.С., Подлесний В.І., Котовий О.В.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №3

Стаття присвячена проблемі підготовки майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я. Зокрема, акцентується на необхідності використання інноваційних освітніх технологій у процесі професійної підготовки на кафедрі хірургії №3 в Полтавському державному медичному університеті.

The article is devoted to the problem of training future specialists in the field of health care. Thus, emphasis is placed on the need to use innovative educational technologies in the process of professional training at the Department of Surgery № 3 at the Poltava State Medical University.

Ключові слова: *Інноваційні технології, освітній процес, форми навчання, мультимедійні матеріали.*

Key words: *Innovative technologies, educational process, forms of education, multimedia materials.*

Пандемія COVID-19 та інші глобальні проблеми здоров'я, військові дії на території України, пов'язані з вторгненням російської федерації, вимагають підготовки медичних фахівців до надзвичайних ситуацій та вміння працювати в екстрених умовах.

Впровадження інноваційних освітніх технологій у процес професійної підготовки майбутніх лікарів має не лише надати певний вантаж спеціальних знань, а й виробити цілий комплекс фахових компетенцій, заснованих на знаннях, професійному досвіді, моральних фахових цінностях, клінічному мисленні як складникові професіоналізму майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я, на сформованих уміннях і практичних навичках [2, с. 136-137].

Упровадження інноваційних технологій у процес підготовки майбутніх лікарів є важливим елементом для забезпечення якості медичної допомоги. Інноваційні технології забезпечують високий рівень практичної та гуманітарної підготовки, високий рівень професійної компетентності, соціально-економічного фундаменту, що є важливим для успішного функціонування медичних закладів [1, с. 12-14].

Використання віртуальної реальності - це технологія, яка дозволяє студентам отримати практичний досвід без ризику для здоров'я пацієнтів, дозволяє здобувачам освіти навчатися на реалістичних симуляторах, що допомагає покращити їхню практичну підготовку [3].

Моделювання на комп'ютері - це технологія, яка дозволяє

здобувачам освіти навчатися на комп'ютерних програмах, що імітують реальну медичну практику.

Опанування штучного інтелекту – технологічний аспект, який дозволяє здобувачам освіти отримати доступ до великої кількості медичної інформації та аналізувати її за допомогою алгоритмів штучного інтелекту (чат GPT та інші нейромережі).

Здобувачі освіти можуть навчатися за допомогою **мультимедійних матеріалів**: відео, аудіо та ілюстрацій. Студенти краще, швидше та ефективніше засвоюють матеріал, що забезпечує багатшаровий погляд на медичне питання, а це допомагає зрозуміти його з різних точок зору.

Мультимедійні матеріали дозволяють здобувачам освіти навчатися за своїм власним графіком та власним темпом, особливо в умовах війни - вимоги сьогодення, надають можливість отримувати доступ до великої кількості інформації, що допомагає покращити їхню практичну підготовку.

При інтерактивному навчанні всі учасники навчального процесу взаємодіють між собою, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії колег і свою власну поведінку, занурюються в реальну атмосферу ділового співробітництва з розв'язання низки проблем відповідно до їх інтересів, потреб і запитів. При цьому відбувається постійна зміна видів навчальної діяльності [5, с. 143-144].

З початком агресії російської федерації на Україну усі дистанційні форми навчання стали необхідними та вимушеними, особливо в контексті навчання іноземних здобувачів освіти на кафедрі хірургії №3.

На кафедрі проводяться заняття зі здобувачами освіти іноземцями міжнародного факультету 2 курсу з предмету «Навчальна практика», 3 та 4 курсів з предмету «Хірургія, в тому числі онкологія та нейрохірургія» [4], та 5 курсу з предмету «Невідкладна хірургія».

Організовані онлайн лекції та практичні заняття, під час яких здобувачі освіти можуть слухати лекції, переглядати презентації, а також задавати питання в реальному часі. Використовуються онлайн-платформи для проведення тестування та оцінювання знань студентів, включаємо тестування з теоретичних знань та практичних вмінь.

Заняття проводяться в режимі реального часу із застосуванням платформи ZOOM. Зв'язок зі студентами проводимо з використанням Viber та Telegram. В Telegram маємо можливість створити груповий чат для кожної групи та предмету. У цьому чаті студенти можуть обговорювати та задавати питання викладачу, спілкуватися між собою.

Викладач розміщує навчальний матеріал у груповому чаті, такий як текстові документи, зображення, аудіо або відеофайли. Це може бути лекційний матеріал, практичні завдання або ілюстрації до теми.

Основною формою контролю знань студентів є тестування з теми та усне опитування під час проведення практичного заняття на платформі ZOOM.

Рішення питань з кожної теми самостійної роботи виконується на платформі eAristo кожним здобувачем освіти. До питань включені:

відеоконтент з теми, мультимедійні презентації та тести. Після рішень тестових завдань з усіх тем здобувач освіти допускається до здачі ПМК.

Забезпечення активної взаємодії, стимулювання самостійності та використання інтерактивних методів навчання робить дистанційне навчання для іноземних студентів на кафедрі хірургії №3 досить ефективним.

Під час інтерактивної педагогічної взаємодії головний акцент спрямовується на те, щоб майбутні лікарі вміли знаходити необхідну і корисну інформацію, виявляли активність у пошуку шляхів вирішення поставленого завдання, намагалися запропонувати власні шляхи вирішення проблеми, доводячи їхню доцільність.

Список використаних джерел

1. Drabovskiy V.S., Panasenko S. I., Kerbazzh N. R., Bezruchko M.V. The role of modern information technologies at the surgical profile departments training process. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19-20 листопада, 2020 р. Полтава, 2020. С. 136-139.
2. Дубасенюк О.А. Інновації в сучасній освіті. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики : збірник науково-методичних праць / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12–28
3. Закусилова Т.О. Інноваційні освітні технології у формуванні клінічного мислення майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я: теоретичний аспект. Режим доступу: URL: [innped 2019 18\(1\) 38.pdf](#)
4. Драбовський В.С., Панасенко С.І., Челішвілі А.Л. Навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої освіти МОЗ України. Загальна хірургія. – Полтава, Астрая. 2022. – 101 с.
5. Застосування інноваційних технологій на курсах підвищення кваліфікації лікарів / Ждан В. М., Бабаніна М.Ю., Кітура Є. М. [та ін.]. // Вісник проблем біології і медицини. – 2018. – Вип.4, том 1 (146) - с. 143-145.

УДК 378.147:340:6:61

**Черняк В.В., Старченко І.І.,
Ройко Н.В., Филенко Б.М., Проскурня С.А.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

РОЛЬ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ “СУДОВА МЕДИЦИНА”

Розвиток медичної науки та практики у сучасному суспільстві потребує від всіх спеціальностей постійного навчання, самовдосконалення, вміння аналізувати значний об'єм знань з подальшим використанням у своїй лікарській практиці. Сучасна судова медицина – спеціальна мультидисциплінарна наука, що вивчає та вирішує медико-біологічні питання, які виникають у правовій практиці в процесі розслідування або судового розгляду кримінальних чи цивільних справ. Практична реалізація знань різних медичних та немедичних наук у процесі дослідження лікарем об'єктів судової медицини, з дотриманням встановлених законом правових норм і наданням висновку органам розслідування та суду залишається важливим вектором взаємодії обох галузей при проведенні експертизи. Нинішні етапи реформ в системі охорони здоров'я відповідають вимогам часу та потребують від лікарів досконалого володіння спеціальністю, а також мати достатній рівень комунікативних навичок, ділового спілкування, адаптації до нових

Коротич Н.М., Резвіна К.Ю. Деякі аспекти різних форм конфліктних ситуацій у суспільстві.....	376
Tkachenko O.V., Zhukova M.Yu. To the question concerning some obligatory principles of modern pedagogy and medicine.....	380
Tkachenko O.V., Singh G. Some aspects of work with the students at physiology, laboratory and clinical diagnostics lessons taking typological aspects into consideration.....	383
Третяк Н.Г., Кудря І.П., Сорокіна С.І., Третяк І.М., Пілат І.О., Драбовська І.А., Штомпель В.Ю. Урахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти при навчанні в медичному університеті.....	387
Trofymenko A. Obstacles in learning ESP.....	391
Уваркіна О.В. Компетентнісне кредо сучасного фахівця: інформатизація та безпека	393
Храпійчук Г.В., Чалий О.В. Мотиваційна компонента формування науково-технічної компетентності студентів у вищих медичних закладах.....	396
Hristea Mihaela Literatur im Daf-Unterricht.....	399
Цвіренко С.М., Похилько В.І., Чернявська Ю.І., Соловійова Г.О., Жук Л.А. Практичні аспекти формування фахової та соціальної мобільності при підготовці лікаря-педіатра в сучасних умовах.....	403
Челішвілі А.Л., Панасенко С.І., Малик С.В., Драбовський В.С., Рибалка Я.В., Осіпов О.С., Подлєсний В.І., Котовий О.В. Впровадження інноваційних освітніх технологій у процес професійної підготовки майбутніх лікарів на кафедрі хірургії №3.....	407
Черняк В.В., Старченко І.І., Ройко Н.В., Филенко Б.М., Проскурня С.А. Роль навчально-методичного забезпечення при вивченні дисципліни “Судова медицина”.....	409
Чорнобай А.В., Марченко В.Ю. Місце філософії в медичній освіті.....	412
Шевченко О.М., Лещенко Т.О. Імідж викладача вищої школи в контексті академічної міжкультурної взаємодії.....	419
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Волошина О.В., Данилів О.Д., Дубінін Д.С. Науково-дослідна робота здобувачів освіти на кафедрі гістології, цитології та ембріології є важливим складником формування майбутнього фахівця з вищою освітою.....	422
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Вільхова О.В., Рудь М.В. Використання ресурсів всесвітньої мережі «інтернет» у процесі навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології	425
Шуневич Б.І. Частотні словники: їх призначення і перспективи укладання.....	429
Shut S.V., Trybrat T.A., Chekalina N.I., Kazakov Yu.M., Myhal V.M. The use of innovative training methods in teaching general practice – family medicine to students of the International Faculty.....	433
Якимчук В.В. Raising the level of foreign language communicative competence of medical students on the material of Ted Talks.....	436
Ярешко А.Г., Куліш М.В., Костріков А.В. Термінознавство у вивченні фтизіатрії.....	439